

**ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНХАНГАЙ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН 2016 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН
ТАЙЛАН**

Аудитын тайлан

*ТАБ-ын Дарга, тэргүүлэх
аудитор*

Л.Жаргалсайхан

И-мэйл:

jargalsaihan_tuv@yahoo.com

Утас: 70272582

Факс: 01-272-22582

Аудитын менежер:

О.Амаржаргал

И-мэйл: amaraa_tuv@yahoo.com

Утас: 70273465

Хавсралт 1: Агуулга

Хавсралт 2: Аудитын гэрчилгээ

Хавсралт 3: Менежментийн захидал

Хавсралт 4: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

Хавсралт 5: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Шинжээч А.Батлхагва

Утас: 70273204 96011185

И-мэйл: Batlhagva617@yahoo.com

Аймгийн аудитын газрын хаяг:

Төв аймаг Зуунмод сум 1-р баг

Төрийн байгууллагуудын ордон

Цахим хуудас: www.audit.mn

2017 оны 3 дугаар сарын

АГУУЛГА

1. Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл
2. Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин
3. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа
4. Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, хяналтын сорил болон нарийвчилсан горим, түүний үр дүн
5. Дотоод хяналт
6. Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар
7. Олж тогтоосон гол эрсдэлүүд, түүний үр дагавар
8. Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар
9. Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар:
10. Материаллаг бус залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар:
11. Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал
12. Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд
13. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл
14. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
15. Зөвлөмж
16. Аудитын гэрчилгээний тохирох загварын талаарх дүгнэлт

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл:

Төсвийн тухай хуулийн 8.9.3, Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.2 дахь заалтыг үндэслэн Төрийн аудитын тухай хуулийн 18.2 дүгээр зүйлд заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын төсвийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд ТӨВ-2017/13/СТА-ТЕЗ аудит хийлээ.

Аудитыг Төсвийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандартын зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт/УСНББОУС/, түүнд нийцүүлэн гаргасан улсын төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч санхүүгийн тайлангаа УСНББОУС, түүнд нийцүүлсэн Сангийн сайдын холбогдох журмууд, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, програм хангамжийн дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Тухайн санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС-тай нийцүүлж материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын төсвийн 2016 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитыг 2017 оны 03 дүгээр сарын 05-наас 2017 оны 03 дүгээр сарын 25-ныг хүртэл хийхээр төлөвлөн ТАБ-ын аудитын багийн гишүүн Шинжээч А.Батлхагва хэрэгжүүлэв. /ТАБ-СТА-А-9/

Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланг 2017 оны 03 дугаар сарын 05-нд ТАБ-т ирүүлсэн байна.

Төрийн аудитын байгууллага аудитыг 2017 оны 03 дүгээр сарын 05-наас 2017 оны 03 дүгээр сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2017 оны 03 дугаар сарын 31-нд Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргад гардуулна.

Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин:

Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч нь Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиудын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байна.

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа:

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.-т “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвийн орлогын нэр төрөл, зарлагын ангилал, санхүүжилтийн зориулалт болон төсөв зохиох, батлах, гүйцэтгэлийг зохион байгуулах, тайлагнах үйл ажиллагааг төсвийн болон холбогдох бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.”, мөн хуулийн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэртээ дараахь нийтлэг бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ: 29.1.1.төлөвлөлт, төсөв, санхүү, бүртгэл тооцооны талаар: а/нутаг дэвсгэрийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн хэтийн зорилт болон жилийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн төсөл, гүйцэтгэлийн тайлан, орон нутгийн төсвийн болон түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл,

төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлуулахаар тухайн Хуралд оруулах, батлагдсан хөтөлбөр, төсөв, төслийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах; гэж тодорхойлсон байна.

Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 1.36-д “төсвийн ерөнхийлөн захирагч” гэж өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний төсвийг төлөвлөх, батлагдсан төсвийг хууль тогтоомжийн дагуу хуваарилах, хяналт тавих, захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий этгээдийг” хэлнэ гэж заасны дагуу Төв аймгийн Заамар сумын Засаг дарга буюу ерөнхийлөн захирагчийн үүргийг гүйцэтгэж байна.

Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.7 “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн бусад байгууллага, Засгийн газрын тусгай сан, гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжсэн төслийн тайлан бүхий хагас жилийн болон жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг нэгтгэн, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх” бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ.

Мөн хуулийн 14.3 Төсвийн ерөнхийлөн захирагч өөрийн эрхлэх асуудлын төсвийн орлого, зарлагын зүй зохистой, үр ашигтай байдал, үр дүнгийн гүйцэтгэлийг хангаж, өөрт хамаарах төсвийн гүйцэтгэлийн биелэлтийг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал, Засгийн газар, Улсын Их Хурлын өмнө бүрэн хариуцна.

Засаг дарга нь дээд шатны төсөвт тодотгол хийсний улмаас тухайн шатны төсөвт тодотгол хийх зайлшгүй шаардлага бий болсон, урьдчилан тооцох боломжгүй нөхцөл байдлын улмаас төсвийн орлого буурах, зарлага нэмэгдэж, орон нутгийн төсөв алдагдалтай болох нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд тухайн жилийн төсвийн тодотголыг боловсруулж, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлнэ.

Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн Засаг дарга энэ хуулийн 61.1-д заасан төлөөлөн хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүрээр санхүүжилтийн хуваарилалт хийх саналаа орон нутгийн төсвийн төслийн хамт бэлтгэж, хуульд заасан хугацааны дотор зохих шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлнэ.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай холбоотой хууль эрх зүйн баримт бичгийг судалсан бөгөөд байгууллагатай холбоотой Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, НББ-ийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиудыг мөрдөн ажиллаж байна. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үйл ажиллагааны талаар төлөвлөлтийн шатанд ТАБ-СТА-А-1 маягтад тодорхой тусгасан

Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, хяналтын сорил болон нарийвчилсан горим, түүний үр дүн:

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг шалгуур болгон ашиглав.

Аудитаар Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөх үүднээс Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд төсвийн дансдын уламжлалт эрсдэл болон хяналтын эрсдэлийг тогтоон тухайн байгууллагын зүгээс тавьж буй дотоод хяналтыг үнэлж баримтжууллаа. /ТАБ-СТА-А-5/

Санхүүгийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, зарим гүйлгээ ихтэй томоохон дансад түүвэрчилсэн байдлаар аудитын хяналтын болон нарийвчилсан 9 горим, сорилыг гүйцэтгэв. /ТАБ-СТА-В-3/

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нягтлан бодох бүртгэлийн системтэй танилцахад санхүүгийн тайланг Сангийн яамны е-тайлангийн нэгтгэлээр нэгтгэгдсэн санхүүгийн тайланг ирүүлж байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид ашиглагдаж байгаа компьютерийн системийн үйл ажиллагаатай асуулга явуулах аргаар танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлын үнэлгээг хийхэд бага буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтэнг оролцуулах шаардлагагүй гэсэн үнэлгээ авсан тул аудитыг шууд гүйцэтгэлээ. /ТАБ-СТА-В-2/

Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын төсвийн нэгтгэсэн санхүүгийн үйл ажиллагааг бүртгэх, хянах, боловсруулах үйл ажиллагааг тодруулахад Дэлхийн банкны төслийн хүрээнд хөгжлийн өнөөгийн шаардлагад нийцсэн интернетэд суурилсан программ хангамжийг ашиглан “Санхүүгийн тайлангийн Э-баланс” программаар боловсруулан санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлалын дагуу санхүүгийн тайланг гаргасан байна.

Дотоод хяналт:

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хийсэн. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд жилийн турш үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм. Тус байгууллагын дотоод хяналтын ажлын хэсэг нь ажлын төлөвлөгөө гарган хэрэгжилтийг гарган засаг даргын удирдлагын зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн ажилласан байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, түүнийг хэрэгжүүлэхээр гаргасан заавар, журмыг хэрэгжүүлж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланг е-тайлангийн бүртгэлийн програмаар боловсруулж байна. Эдгээр журам нь УСНББОУС-тай нийцсэн байна.

Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар:

Батлагдсан төсвийг хуваарийн дагуу Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын Төрийн сангийн харилцах дансаар дамжуулан санхүүжүүлснээс гадна төсвийн хүрээний мэдэгдлийг боловсруулах, төсвийн санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг хангах, төсвийг зардлын төрөл зүйлээр хуваарилан гүйцэтгэлд хяналт тавин ажилласан байна.

Аудитыг төлөвлөх шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, төлөвлөсөн ёсоор аудитын 5 чиглэлээр 24 эрсдэлтэй асуудалд 24 горим, сорил хэрэгжүүлж, түүний үр дүнг баримтжуулав. /ТАБ-СТА-В-3.1/

Дээрх горим сорилыг хэрэгжүүлэн тэдгээрийн гол үр дүн, нөхцөл байдлыг үнэлэхэд хэрэгжүүлсэн нийт горим сорилын 50 хувь буюу 2 асуудлыг алдаа, зөрчилтэйд тооцож, нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэв. /ТАБ-СТА-В-4.1/

Харин аудитыг төлөвлөх шатанд эрсдэлтэй гэж тооцсон боловч, аудитын горим сорил хэрэгжүүлэх явцад алдаа зөрчилгүй нь тогтоогдсон асуудлыг ТАБ-СТА-В-4.2 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулав.

Алдаа зөрчилтэй буюу буруу илэрхийллийн нэгтгэлээс аудитын явцад залруулах боломжтой эсэх асуудлыг ТАБ-СТА-В-4.3 маягтад шийдвэрлэж, залруулах боломжтой асуудал буюу залруулгын талаарх мэдээллийг ТАБ-СТА-В-4.4, ТАБ-СТА-В-4.5 маягтуудад нэгтгэж, баримтжуулсан.

Үр дагаварыг тодорхойлж чадвал: Эдгээр эрсдэлүүд нь төсвийг хэмнэлтгүй зарцуулсан, төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан, төсвийн зориулалтыг зөрчсөн, хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтыг сулруулж цаашид хөрөнгийг үрэгдүүлэх, чанар байдлыг алдагдуулах, байгууллагын үйл Төв аймгийн Баянхангай сум 2016 оны төсвийн орлогыг 3 шатанд 117771.3

мянган төгрөгийн төсвийн эх үүсвэр бүрдүүлэхээр баталсанаас гүйцэтгэлээр 102378.8 мянган төгрөг буюу 86.9 хувиар биелүүлсэн байна.

Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого 80401.3 мянган төгрөг батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 81965.6 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж батлагдсан төлөвлөгөөг 101.9 хувиар биелүүлсэн байна.

Аймагт төвлөрүүлэх татварын орлого 165369.9 мянган төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 135658.3 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, батлагдсан төлөвлөгөө 29711.6 мянган төгрөг буюу 18.0 хувиар тасарсан байна.

Орон нутагт төвлөрүүлэх татварын орлого 11 нэр төрлийн 25053.5 мянган төгрөг бүрдүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 12 нэр төрлийн 24110.6 мянган төгрөг төвлөрүүлж батлагдсан төлөвлөгөө 942.9 мянган төгрөг буюу 3.8 хувиар тасарсан байна.

ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛ

Татварын төрөл	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь
ААНОАТ	300.0	404.6	134.9
НӨТ	100.0	223.1	223.1
Агаарын бохирдол	300.0	284.9	94.9
Онцгой			0.0
АМНАТ			0.0
<u>Улсын төсөвт төвлөрүүлэх дүн</u>	<u>700.0</u>	<u>912.3</u>	<u>130.3</u>
АТБӨЯХ-ийн татвар	2900.0	2814.3	97.0
Газрын төлбөр	16659.8	16848.9	101.1
Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	650.0	732.3	112.7
ХХОАТ	60191.5	61570.1	102.3
Ус ашигласны татвар			0
<u>Аймагт төвлөрүүлэх дүн</u>	<u>80401.3</u>	<u>81965.6</u>	<u>101.9</u>
Мал	-		0
Патент	-		0
Усны төлбөр			0.0
ИОТТХ	12500.0	7356.7	58.9
Суутган-2	5000.0	3298.2	66.0
Бууны албан татвар	270.0	330.0	122.2
Улсын тэмдэгтийн хураамж	3500.0	1924.1	55.0
Хог хаягдлын хураамж	2500.0	2512.0	100.5
Ой мод ашигласны төлбөр			0.0
Хүү торгууль	7500.0	2859.7	38.1
Төсвийн өөрийн орлого	400.0	424.9	106.2
Түрээсийн орлого	2000.0	775.3	38.8
Нэр зааж ангилагдаагүй орлого	3000.0	0	0.0
Хөрөнгө борлуулсаны орлого		20.0	100.0
<u>Суманд төвлөрүүлэх орлого</u>	<u>36670.0</u>	<u>19500.9</u>	<u>53.20</u>
<u>3 шатны орлого нийт дүнгээрээ</u>	<u>117771.3</u>	<u>102378.8</u>	<u>86.90</u>

Сумын ИТХ-ын 2015.12.17-ны 2 тоот тогтоолоор ЗДТГ-ын төсвийг оны эхэнд 277574.3 мянган төгрөгөөр Сумын ИТХ-ын төсвийг 39383.0 мянган төгрөг, Багийн иргэдийн нийтийн хурлын даргын урамшуулал 4120.2 мянган төгрөг, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардалд 2638.2 мянган төгрөгөөр, Орон нутгийн хөгжлийн санд төвлөрүүлэх хөрөнгийн хэмжээ 98872.3 мянган төгрөг, Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх 2500.0 мянган төгрөг, орон нутгийн нөөц хөрөнгө 3000.0 мянган төгрөг, нийт 428088.0 мянган төгрөгөөр баталсан. Мөн тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зардлын хэмжээг Ерөнхий боловсролын сургууль 482118.0 мянган төгрөг, Цэцэрлэг 218188.3 мянган төгрөг, Соёлын төв 32624.6 мянган төгрөг, Эрүүл мэндийн төв 212607.2 мянган төгрөгөөр тус тус нийт 945538.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2015 оны 12 дугаар сарын 18-ний өдрийн 03 дүгээр тогтоолоор ОНХ Сангийн оны эхний шилжих үлдэгдэл 37931.5 мянган төгрөгөөр тодотгон баталсан.

Орон нутгийн хөгжлийн сан

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн оны эхний үлдэгдэл 37931,4 мянган төгрөг, аймгаас 46697,7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч гүйцэтгэлээр 84629,1 мянган төгрөг зарцуулж, оны эцэст 0 төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2015 оны 12 дугаар сарын 18-ний өдрийн 03 дүгээр тогтоолоор 2016 онд Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжүүлэхээр 8 ажилд 84629,1 мянган төгрөг баталсанаас төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудаас гүйцэтгэлээр 8 ажил хийгдэхээр санхүүжилт авсан. 2016 онд санхүүжилт авсан ажлуудаас 8 ажил бүрэн хийгдэж дуусан комисст хүлээн өгч орлогот хүлээн авсан..

Олж тогтоосон гол эрсдэлүүд, түүний үр дагавар:

Аудитын төлөвлөгөөний дагуу аудитын эрсдэлийг тогтоож, батламж ажиллагааны цар хүрээг бууруулсан, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхгүй зөрчдөг зэрэг муу үр дагаварт хүрч болзошгүй байна .

Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу 2015 оноос “shilendans.gov.mn” цахим сайтад зохих мэдээллийг оруулсан ба 2016 оны эхлэн цахим сайт өөрчлөлт сайжруулалт хийгдэж мэдээ мэдээллийг цаг тухай бүр нь сайтанд оруулан ажилласан байна.

Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар:

Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэдгийг, түүнийг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, аудитын явцад цаг хугацааны хязгаардагдмал байдлаас шалтгаалан үндсэн цалингийн зардлыг дүнгээр тулган шалгасан ба санхүүгийн тайланд нөлөөлөхүйц хэмжээний дүнтэй ажил гүйлгээ, үлдэгдэл, тооцооллуудыг түүвэрчлэн нарийвчилсан сорилын аргаар шалгалаа. /ТАБ-СТА-В-3/

Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар:

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөндөгдсөн гол асуудлуудыг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Аудитын явцад материаллаг хэмжээний дараах алдаа илэрсэн байна. Үүнд:

1. Орон нутагт төвлөрүүлэх татварын 6 нэр төрлийн 17286.0 мянган төгрөгөөр тасалсан байна. Энэ нь “Төсвийн тухай хуулийн” 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 16 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.1-д “Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, 16.5.2-д “Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтанд нь хяналт тавих”, 41.2.1.хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Батлагдсан сумын татварын орлогыг нэр төрлөөр, жигд ханган биелүүлэх талаар зөвлөмж хүргүүлэв.

Материаллаг бус дараах зөрчил илэрсэн байна. Үүнд

2. Сум хөгжүүлэх сангийн 87254,3 мянган төгрөгийн авлагыг иргэн, аж ахуй нэгжийн төслийн үйл ажиллагаанд шалгалт хийн тооцоо нийлж актаар баталгаажуулан ажиллаж хугацаа хэтэрсэн зээлдэгч нарын зээлийг барагдуулаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Авлагыг барагдуулахаар ажил зохион байгуулан ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэв.

Залруулагдаагүй алдаануудынталаарх тайлбар:

Аудитын явцад алдаа залруулаагүй болно.

Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд:

Тухайн аудитын хамрах хүрээний асуудал боловч аудитын хугацааны шалтгаанаас аудитын явцад гүйцээж мөшгин шалгаж амжаагүй эрсдэлтэй Сум хөгжүүлэх сангийн зээл олголт, эргэн төлөлтийг давтан шалгах асуудлыг завсрын аудитаар нөхөн шалгахгаар тогтоов.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:

Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын 2016 төсвийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар материаллаг хэмжээний 17286.0 мянган төгрөг, материаллаг бус хэмжээний 87254.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчлийн 140540.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг таслан зогсоох давтан гаргахгүй байхаар зөвлөмж хүргүүлэв.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт:

Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын төсвийн 2016 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд Төв аймгийн Аудитын газраас 1 зөвлөмж өгсөнийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Аудитын гэрчилгээний тохирох загварын талаарх дүгнэлт:

Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөг 17286.0 мянган төгрөг буюу 46.8 хувиар тасалсан нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшингээс хэтэрсэн, санхүүгийн тайлангийн оршин байх, хамааралтай байх байх гэсэн батламж мэдэгдэлийг хангахгүй тул Хязгаарлалттай санал дүгнэлт өгч байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Дээрх алдаа, зөрчлийг эс тооцвол Төв аймгийн Баянхангай сумын Засаг даргын төсвийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүд холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн

Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

Сумын нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд хамрагдсан төсвийн байгууллагууд дараах санал дүгнэлт авсан байна.Үүнд:

- ИТХурал нь “Зөрчилгүй санал дүгнэлттэй
- ЗДТГазар нь “Зөрчилгүй санал дүгнэлттэй.
- ЕБСургууль нь “Зөрчилгүй” санал дүгнэлттэй
- Цэцэрлэг нь “Зөрчилгүй”санал дүгнэлттэй
- Соёл нь “Зөрчилгүй” санал дүгнэлттэй
- Эрүүл мэндийн төв нь “Зөрчилгүй” санал дүгнэлттэй тус тус шалгагдсан байна

Аудитлагдсан санхүүгийн тайлан 9 хуудас, байгууллагын санал 1 хуудсыг тус тус хавсаргав.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Л.ЖАРГАЛСАЙХАН

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

О.АМАРЖАРГАЛ

БЭЛТГЭСЭН: ШИНЖЭЭЧ

А.БАТЛХАГВА